

29.7.2008

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto
Poliisiylitarkastaja Jouni Välkki/
tiedoksi Köckrich

SALASSA PIDETTÄVÄ
Julkl (621/1999) 24.1 §:n 3 k
Muun lain (/)§:n

²
**LIITE KESKUSRIKOSPOLIISIN VASTAUKSEEN LAPSIPORNOGRAFIAN SUODATUSTA
KOSKEVIIN KANTELUIHIN**

Matti Nikin sivustoja (lapsiporno.info) koskevat toimenpiteet

Matti Nikki julkaisi sivustollaan lapsiporno.info 28.12.2007 tekstimuodossa olevan listan, joka sisälsi osoitetiedot 145 poliisin estolistalla olevista sivustoista. Samassa yhteydessä hän kirjoitti että listan "linkit on löydetty käymällä läpi pornosivustojen linkkikokoelmia ja testattu kaikkien kohteiden IP-osoitteet, jolloin löytyy joukosta vain ne jotka ohjaavat operaattorin pysyttämälle varoitussivulle". Hän jatkoi poliisin estolistalla olevien sivustojen selvittämistä ja 4.1.2008 hän julkaisi päivitetyn listan, joka sisälsi osoitetiedot 511 sivustosta ja 7.1.2008 kolmannen päivituksen, joka sisälsi osoitetiedot 785 sivustosta. Neljännen päivituksen hän julkaisi 13.1.2008, joka sisälsi osoitetiedot yhteensä 1023 sivustosta. Listaan hän oli sisällyttänyt myös muun muassa sivustojen IP-osoitteet.

Tämän jälkeen hän ryhtyi selvittämään muiden maiden estotoimien kohteena olevien sivustoja ja 22.1.2008 hän julkaisi tekstimuodossa osoitetiedot 755 Ruotsin ja 958 Norjan estolistalla olevista sivustoista. Tanskan estotoimien kohteena olevista sivustoista hän julkaisi otteen (589 sivustoa) 26.1.2008 ja Ison-Britannian osalta (134 sivustoa) 26.1.2008. Osoitetietoja ulkomailta käsittelevät listat sisälsivät yhteensä 2436 sivustoon. Viidennen päivitetyn Suomea koskevan listan Matti Nikki julkaisi 6.2.2008. Se sisälsi yhteensä 1024 sivuston osoitetiedot, jotka oli samalla muutettu linkeiksi kyseisille sivustoille. Määrä oli noin 79,5 % sillä hetkellä Suomen estotoimien kohteena olevista sivustoista. Myöhemmin on laskettu, että Nikin julkaisemien Suomea ja Norjaa koskevien sivusto-osoitteiden välillä noin 25 % ovat samoja. Ruotsin, Tanskan ja Ison-Britannian osalta samat osuudet ovat 17,5 %, 15,7 % ja 1,3 %.

Matti Nikki julkaisi 8.2.2008 listan 1013 estotoimen kohteena olevasta sivuston osoitteet hosts-muodossa ja selosti sivustollaan samalla miten DNS-suodatuksella toimivat estot ohitetaan seuraavaasti: "Hosts-tiedostoa käytetään määrittämään osoitteet joita ei haluta menevän DNS-kyselyjen läpi

vaan on annettu valmiit arvot. Unix-tyyppisissä järjestelmissä tiedosto on yleensä /etc/hosts ja windowsissa esim. C:\windows\system32\drivers\etc\hosts. Kopioi lista hosts-tiedostosi loppuun ja listalla olevat osoitteet toimivat DNS-sensuurin alaisissa liittymissä. Tämä temppu ei toimi mikäli suodatus on proxy-tyyppistä, niinkuin esimerkiksi DNA:lla, joka ei perustu DNS-tiedon väärentämiseen." Lisäksi Matti Nikki julkaisi 10.2.2008 tiedotteen ja linkin je.org sivustoon, joka sisältää yksityiskohtaiset ohjeet siitä miten estotoimet kierretään.

Todennäköisenä vastatoimena hänen sivustonsa estotoimien kohteeksi joutumiselle Mikko Nikki ilmoitti sivustollaan 12.2.2008: "Tästä lähtien kaikki lapsiporno.info:n materiaali on julkaistu "Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike 3.0 Unported" lisenssillä. Saat kopioida ja käyttää materiaalia vapaasti ei-kaupalliseen tarkoitukseen lähestulkoon miten lystää, kunhan sanot sen olevan lapsiporno.info:sta tai mainitset alkupeuran jotenkin muuten parhaaksi katsomallasi tavalla." Tästä seurasi Mikko Nikin sivuston runsas kopiointi eri puolille nettiä.

Merkittävä osa Matti Nikin julkaiseman suomalaisen estolistan sivustoista sisältää aikuispornografiaa. Tällaiset sivustot on kuitenkin valittu estotoimien kohteeksi niissä olevien joidenkin yksittäisten kuvien perusteella, joissa on esiintynyt henkilöitä, joiden on ollut perusteltua syytä olettaa olevan kahdeksaatoista vuotta nuorempia. Ensimmäisessä 28.12.2007 julkaisemassaan Suomen estotoimia koskevassaan listassa yhteydessä Nikki myös itse totesi: "tarkistin enemmän linkkejä, ja kyllähän sieltä lapsipornoakin löytyy".

Matti Nikin toimista tehtiin keskusrikospoliisista 11.1.2008 päivätty tutkintapyyntö Helsingin kihlakunnan poliisilaitokselle. Tutkintapyyntön tehnyt rikosylikomisario Lars Henrikssonin ratkaisu perustui siihen että Matti Nikin sivustolla olevat listat tarjoavat keskitetyn ja laajan pääsyn ulkomailla sijaitseville lapsipornosivustoille. Lapsipornografian levittämisen estotoimista annetun lain tarkoitus on edistää toimenpiteitä, joiden avulla voidaan estää pääsy ulkomailla ylläpidettäviin lapsipornosivustoihin. Laissa ei edellytetä, että estotoimien kohteena oleva sivusto itsessään sisältää lapsipornografiaa. Siten estotoimia sovelletaan esimerkiksi sellaisiin sivustoihin, joissa ylläpitäjä tietoisesti tuottaa ns. portaalin lapsipornosivustoihin. Tätä tietoisuuttaan Nikki on myöhemmin vahvistanut kun hän samassa yhteydessä lisäksi toi esille tietoja siitä miten estotoimet ohitetaan ja kun hän antoi sivustonsa vapaasti kopioitavaksi.

Matti Nikin sivusto otettiin estotoimia koskevalle listalle, joka toimitettiin teleyrityksille 8.2.2008. Rikosylikomisario Lars Henrikssonin ratkaisu perustui edellä selostettuihin seikkoihin. Ratkaisussa on otettu myös huomioon, että listojen julkaiseminen ei ollut välttämätöntä tai tarpeellista, jotta estotoiminnasta voitaisiin käydä julkista keskustelua ja poliisin toimintaa voitaisiin arvostella.

Mainitut listat ovat edelleen Matti Nikin sivustoilla. Hänen sivusto poistetaan estotoimien kohteena olevalta listalta kun edellytykset estotoimille ovat poistuneet. Käytännössä tämän tarkoittaa edellä listojen poistamista sivustoilta. Tämä on hänelle aikoinaan myös ilmoitettu. Nikin listoilla olevien sivusto-osoitteiden suuren määrän vuoksi poliisilla ei kuitenkaan ole mahdollista sanoa kuinka moni näistä sivustoista edelleen täyttää estotoimien edellytykset.

Estotoimia suorittavat muut maat eivät ole keskusrikospoliisin tietojen mukaan kohdanneet vastaavaa listojen julkaisua. Matti Nikin sivusto on myös ainoa suomalainen sivusto, joka on joutunut estotoimien kohteeksi.

Pekka Vasara
Rikostarkastaja